27/09/2019

Το Μουσείο Καποδίστρια στην Κέρκυρα

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Η ιστορία του μουσείου

Το Μουσείο Καποδίστρια – Κέντρο Καποδιστριακών Μελετών αποτελεί το πρώτο και μοναδικό μουσείο στην Ελλάδα που είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στη ζωή και το έργο του Ιωάννη Α. Καποδίστρια και λειτουργεί από το 1981. Στόχος του είναι να προσφέρει στον επισκέπτη ένα ταξίδι στην ιστορία της Κέρκυρας, της Ευρώπης και της νεότερης Ελλάδας, ακολουθώντας την πορεία της ζωής του πρώτου Κυβερνήτη του ελληνικού κράτους.

Η παλιά αγροτική κατοικία που στεγάζει το Μουσείο, ανήκε στην οικογένεια Καποδίστρια τουλάχιστον από τον 18ο αιώνα και μέχρι πριν από λίγες δεκαετίες. Το 1979, η Μαρία Γεωργίου Καποδίστρια, κάνοντας μια κίνηση μεγάλης ευεργεσίας προς τον τόπο, τη δώρισε σε τρεις, ιστορικής σημασίας, πολιτιστικούς φορείς της Κέρκυρας, την Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας (έτος ιδρύσεως 1836), την Φιλαρμονική Εταιρεία Κερκύρας (έτος ιδρύσεως 1841) και την Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών (έτος ιδρύσεως 1952).

Η Μαρία Καποδίστρια-Δεσύλλα, υπήρξε μια σημαντική προσωπικότητα της Κέρκυρας. Γεννημένη στην Αθήνα το 1898, εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Κέρκυρα το 1928, μαζί με τις κόρες της από τον πρώτο της γάμο με τον Λουδοβίκο Σκάρπα, Ελένη και Δαρεία. Το 1931 παντρεύτηκε τον επιτυχημένο Κερκυραίο βιομήχανο Σταμάτιο Δεσύλλα. Ανέπτυξε πολύπλευρη δραστηριότητα, με ιδιαίτερα πολύτιμη προσφορά στον Ερυθρό Σταυρό. Μετά τον αιφνίδιο θάνατο του συζύγου της, τα

Χριστούγεννα του 1956, ο οποίος ήταν εν ενεργεία Δήμαρχος Κερκυραίων, εξελέγη η ίδια Δήμαρχος στην πόλη της Κέρκυρας, και πρώτη εκλεγμένη γυναίκα Δήμαρχος στην Ελλάδα.

Το Μουσείο ιδρύθηκε το 1981 και για αρκετά χρόνια, λόγω της παντελούς έλλειψης πόρων, είχε μια δράση αρκετά περιορισμένη. Το 1998, με χορηγία της τότε Νομαρχίας Κερκύρας και με πρωτοβουλία του τότε Νομάρχη, κ. Ανδρέα Παγκράτη, ανακαινίστηκαν τρεις αίθουσες και επανεκτέθηκε η συλλογή του. Για την παραδοσιακή επτανησιακή αρχιτεκτονική του κτιρίου, τον κήπο και τη χαρακτηριστική διαμόρφωση των γύρω χώρων, το Υπουργείο Πολιτισμού το κήρυξε ιστορικό, διατηρητέο μνημείο το 1995.

Η σημαντική ετήσια χορηγία του Μεγάλου Ευεργέτη του Μουσείου, Κερκυραίου επιχειρηματία και κατοίκου Ελβετίας, κυρίου Χρήστου Φωκά, επέτρεψε στο Μουσείο από το 2007, να αναπτύσσει τις δράσεις του, αποκτώντας μια διαρκώς αυξανόμενη επισκεψιμότητα, ενώ φιλοξενούσε κάθε καλοκαίρι αξιόλογες εκδηλώσεις στον κήπο.

Το 2012, το Μουσείο έκλεισε προσωρινά για ανακαίνιση. Η ένταξη στο πρόγραμμα Leader -που εποπτεύεται από την Αναπτυξιακή Επιχείρηση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης- επέτρεψε στο Μουσείο να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό και την αναδιαμόρφωση της μόνιμης έκθεσης και του περιβάλλοντος χώρου.

Παράλληλα με την ανακαίνιση, το Μουσείο προχώρησε σε σημαντικές εργασίες για την ανάπτυξη του ερευνητικού και εκπαιδευτικού του χαρακτήρα, καθώς και σε ενέργειες δικτύωσης με άλλα μουσεία και πολιτιστικούς και πνευματικούς φορείς-αρχεία, που αφορούν το έργο και τη ζωή του Ι. Α. Καποδίστρια. Συγκροτήθηκε μια ερευνητική επιστημονική ομάδα, υπό την προεδρία του ομότιμου καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Χρ. Λούκου, που σχεδίασε μία ψηφιακή πλατφόρμα διασύνδεσης τεκμηρίων από αρχεία και βιβλιοθήκες της Ευρώπης. Το Ψηφιακό Αρχείο είναι προσβάσιμο στην παγκόσμια κοινότητα μέσω της νέας ιστοσελίδας του Μουσείου. Το Ψηφιακό Αρχείο Ιωάννη Καποδίστρια και η ιστοσελίδα του Μουσείου υλοποιήθηκαν με χρηματοδότηση του Κοινωφελούς Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση.

Έτσι σήμερα το Μουσείο Καποδίστρια – Κέντρο Καποδιστριακών Μελετών, μικρό σε έκταση περιφερειακό μουσείο στην ενδοχώρα της Κέρκυρας, μετατρέπεται σε πρότυπη πολιτιστική μονάδα, λειτουργώντας ως ένα σημαντικό τοπόσημο για την κερκυραϊκή, την ελληνική και την ευρωπαϊκή ιστορία.

Συλλογή

Η συλλογή του Μουσείου αποτελείται από 400 περίπου αντικείμενα και τεκμήρια που είτε ανήκαν στον Ιωάννη Καποδίστρια και στην οικογένειά του, είτε αφορούν στο έργο και την παρακαταθήκη του.

Η Συλλογή παρουσιάζει έναν πλούτο αντικειμένων, όπως προσωπικά χρηστικά αντικείμενα του Κυβερνήτη, τιμητικά δώρα που έλαβε, παράσημα, βιβλία, έργα τέχνης και έγγραφα της Καποδιστριακής Περιόδου, καθώς και έπιπλα και οικοσκευή που είτε χρησιμοποίησε ο ίδιος είτε εμπλουτίστηκε από μεταγενέστερες γενιές της οικογένειας κατά την διαβίωσή τους στην Κουκουρίτσα.

Το μεγαλύτερο μέρος της Συλλογής προήλθε από δωρεά της απογόνου του αδελφού του Κυβερνήτη, αείμνηστης Μεγάλης Ευεργέτιδας Μαρίας Καποδίστρια-Δεσύλλα, η οποία μαζί με το ακίνητο, δώρισε και πολλά μοναδικά οικογενειακά

κειμήλια. Μέσα στα χρόνια, η Συλλογή έχει διευρυνθεί από ορισμένες δωρεές υποστηρικτών του Μουσείου και συμπολιτών μας που επιθυμούν να διασωθούν κειμήλια και τεκμήρια σχετικά με τον Ιωάννη Καποδίστρια και να παρουσιάζονται στο ευρύ κοινό.

Μόνιμη Έκθεση

Η νέα Μόνιμη Έκθεση παρουσιάζει αντικείμενα της Συλλογής του Μουσείου, δάνεια αλλά και ψηφιακά τεκμήρια για να προβάλει όσο το δυνατόν πληρέστερα τη ζωή και την καριέρα του Ιωάννη Καποδίστρια.

Η έκθεση οργανώνεται χρονολογικά και παρακολουθεί τη ζωή και τη σταδιοδρομία του στην Κέρκυρα και γενικότερα την Επτάνησο Πολιτεία, στη Ρωσία και άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες και τέλος στο νέο ελληνικό κράτος, μέσα από αντικείμενα που ανήκαν στον ίδιο και την οικογένειά του αλλά και μέσα από διάφορα Κυβερνητικά έγγραφα. και την αλληλογραφία του.
Η έκθεση επιτρέπει στον επισκέπτη να σχηματίσει έτσι μια πληρέστερη εικόνα για τη ζωή και την παρακαταθήκη ενός ανδρός που έπαιξε διαδραμάτισε πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση τόσο των ευρωπαϊκών ισορροπιών στις αρχές

του 19ου αιώνα, όσο και στην οργάνωση της Επτανήσου Πολιτείας, αργότερα του Ιονίου Κράτους και φυσικά του νεοσύστατου ελληνικού κράτους.

Η εμπειρία της επίσκεψης εμπλουτίζεται και με ψηφιακά μέσα, τα οποία αναδεικνύουν τη ζωή, την παρακαταθήκη και το πολυσχιδές έργο του μεγάλου αυτού πολιτικού.